

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри української
літератури

доц. Демченко А.В.

«28 » серпня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.3.11.МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

спеціальність: 035.01 Філологія (українська мова та література)

Факультет української філології та журналістики

2017/2018 н.р.

Робоча програма з дисципліни «Методика викладання української літератури» для студентів спеціальності 035.01 Філологія (українська мова та література).

Розробник: Бондаренко Л.Г., кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «28» серпень 2017 року № 1

Завідувач кафедри української літератури

(доц. Демченко А.В.)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 035 Філологія (Українська мова і література)		
Змістових модулів – 4 Загальна кількість годин – 120		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		36 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
54 год.	100 год.		
		Вид контролю: 3-й – залік 4-й – екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
 для денної форми навчання – 55 / 45
 для заочної форми навчання – 16,7 / 83,3

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Пояснювальна записка

Програма нормативної дисципліни спрямована на формування у студентів знань про зміст, методи і форми шкільної літературної освіти, а також на формування вмінь використовувати ці знання у майбутній професійній діяльності.

Мета навчальної дисципліни: забезпечити готовність майбутніх учителів до професійної діяльності в сучасному навчальному закладі; озброїти студентів знаннями класичних і сучасних технологій навчання; формувати навички й уміння розробляти конспекти уроків для учнів з урахуванням сучасних вимог до оновлення методичного та організаційного формату уроку, що сприятиме вдосконаленню здібностей студентів організовувати безпосередню творчу інтелектуальну діяльність учня або колективу з метою формування ключових компетентностей; добирати відповідно до мети уроку традиційні та інноваційні методи і форми навчання; сприяти вихованню та соціалізації особистості.

Завдання навчальної дисципліни:

теоретичні:

- формувати у студентів знання про особливості методики викладання української літератури як науки, її об'єкт, предмет, структуру, зв'язок з іншими суміжними дисциплінами;
- формувати у студентів ґрунтовні теоретичні знання у галузі методики викладання української літератури, що сприятимуть усвідомленню специфіки цієї дисципліни;

практичні:

- формувати у студентів навички науково обґрунтованого планування освітнього процесу з української літератури, організації та проведення сучасного уроку з української літератури та позааудиторних заходів з української літератури ;
- формувати навички використовувати основні види, методи і форми вивчення біографії письменника;
- сприяти набуттю студентами умінь застосовувати засоби розвитку читацької культури учнів, навичок інтерпретації та ідейно-художньої оцінки літературного твору;
- формувати здатність застосовувати різні прийоми вивчення понять теорії літератури;
- формувати вміння працювати з фаховими виданнями та методичними джерелами;
- формувати вміння самостійної навчально-дослідної діяльності та креативної здатності майбутнього вчителя літератури використовувати набуте в нестандартних ситуаціях, виявляти конструктивність і прогностичність в організації й плануванні освітнього процесу.

Вивчення курсу ґрунтується на традиційних та інноваційних технологіях навчання й ураховує **розвиток таких загальних та фахових компетентностей:**

- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність працювати в команді та автономно;
- розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- професійні знання й уміння з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

- розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Очікувані результати: у процесі вивчення дисципліни студенти повинні: застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;

- використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української літератури;
- демонструвати знання з мовознавства, літературознавства, редагування освітніх видань, документознавства, медіалінгвістики.
- планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин або 4 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни Зміст дисципліни

1. Методика викладання літератури як наука. Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і витоки розвитку. Зв'язок методики викладання літератури з іншими науками. Українська література як навчальний предмет у школах України.

2. Учитель-словесник і його професійні якості. Основні критерії ефективності роботи вчителя літератури, його найважливіші якості і професійні вміння. Проблеми педагогічного спілкування учителя й учня на уроках літератури. Дослідницькі, конструкторські, організаторські, комунікативні уміння й навички вчителя.

3. Зміст і структура шкільного курсу української літератури. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм та підручників з української літератури. Порівняльна характеристика навчальних програм.

4. Методи і форми навчання. Поняття про методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Інтерактивне навчання.

5. Особливості сприймання художньої літератури. Основні етапи літературного розвитку школярів. Сприймання художньої літератури учнями молодшого і старшого шкільного віку. Характер сприймання мистецтва в роки ранньої юності.

6. Сучасний урок літератури. Специфіка та ефективність уроку літератури. Проблема типології уроків літератури. Структура уроку літератури. «Нестандартні» уроки літератури. Особливості уроків позакласного читання та літератури рідного краю. Планування роботи вчителя української літератури: календарно-тематичний та поурочний плани.

7. Вивчення біографії письменника. Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Особливості вивчення біографічних відомостей в основній школі. Форми і методи вивчення біографії письменника в старшій школі.

8. Методика вивчення художнього твору. Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору і його види. Принципи та шляхи аналізу художнього твору. Особливості вивчення творів різних родів та жанрів. Аналіз образу-персонажа. Специфіка вивчення фольклору.

9. Шкільне літературознавство. Опрацювання літературної критики. Засвоєння теоретико-літературних відомостей. Вивчення мови художнього твору та індивідуального стилю письменника.

10. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури. Усне і писемне мовлення читачів-учнів. Зміст і форми розвитку мовлення школярів. Учнівські письмові роботи.

11. Наочність на уроках літератури. Види наочності, методика її використання на уроках літератури.

12. Позакласна робота з літератури. Форми позакласної роботи з літератури. Гурткова робота. Масові заходи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього о	у тому числі					усього о	у тому числі				
		Л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Науково-методичні засади шкільного курсу української літератури												
Тема 1. Методика викладання літератури як наука	5	2	2			1	6	-	-	-		6
Тема 2. Учитель-словесник і його професійні якості	2	-	-			2	8					8
Тема 3. Зміст і структура шкільного курсу української літератури	9	4	4			1	8	2	2	-		4
Тема 4. Методи і форми навчання	8	4	2			2/3	8					8
Разом за змістовим модулем 1	24	10	8			6/9	30	2	2	-		26
Змістовий модуль 2. Науково-методичні засади уроку літератури та вивчення біографії письменника												
Тема 1. Особливості сприймання художньої літератури.	2	-	-			2	8	-	-			8
Тема 2. Сучасний урок літератури	11	6	4			1	12	2	2			8
Тема 3.	8	2	4			2	10	2	-			8

Вивчення біографії письменника												
Разом за змістовим модулем 2	21	8	8			5	30	4	2			24
Змістовий модуль 3 Вивчення художнього твору												
Тема 1. Методика вивчення художнього твору	15	2	2			11	14	2	-		-	12
Тема 2. Особливості вивчення творів різних родів та жанрів.	22	6	6			10	16	2	2		-	12
Разом за змістовим модулем 3	37	8	8			21	30	4	2		-	24
Змістовий модуль 4. Науково-методичні основи розвитку зв'язного мовлення учнів та засвоєння теоретико-літературних понять												
Тема 1. Шкільне літературознавство	10	4	2			4	10	-	2			8
Тема 2. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури	12	6	4			2	10	2	-			8
Тема 3. Наочність на уроках літератури	8	-	-			8	5	-	-			5
Тема 4. Позакласна робота з літератури	8	-	-			8	5	-	-			5
Разом за змістовим модулем 4	38	10	6			22	30	2	2			26
Усього годин	120	36	30			54	120	12	8			100

5. Змістові модулі навчального курсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ШКІЛЬНОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Лекційний модуль:

- 1. Методика викладання літератури як наука.** Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і витоки розвитку. Зв'язок методики викладання літератури з іншими науками. Українська література як навчальний предмет у школах України.
- 2. Зміст і структура шкільного курсу української літератури.** Структура змісту і принципи побудови навчальних програм та підручників з української літератури. Порівняльна характеристика навчальних програм.
- 3. Методи і форми навчання.** Поняття про методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Інтерактивне навчання.

Семінарський модуль:

- 1. Методика викладання літератури як наука.** Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і витоки розвитку. Зв'язок методики викладання літератури з іншими науками. Українська література як навчальний предмет у школах України.
- 2. Зміст і структура шкільного курсу української літератури.** Структура змісту і принципи побудови навчальних програм та підручників з української літератури. Порівняльна характеристика навчальних програм.
- 3. Методи і форми навчання.** Поняття про методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Інтерактивне навчання.

Модуль самостійної роботи:

- 1. Учитель-словесник і його професійні якості.** Основні критерії ефективності роботи вчителя літератури, його найважливіші якості і професійні вміння. Проблеми педагогічного спілкування учителя й учня на уроках літератури. Дослідницькі, конструкторські, організаторські, комунікативні вміння й навички вчителя.

Підсумкова тека

Письмовий метод контролю тестових завдань

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УРОКУ ЛІТЕРАТУРИ ТА ВИВЧЕННЯ БІОГРАФІЇ ПИСЬМЕННИКА

Лекційний модуль:

- 1. Сучасний урок літератури.** Специфіка та ефективність уроку літератури. Проблема типології уроків літератури. Структура уроку літератури. «Нестандартні» уроки літератури. Особливості уроків позакласного читання та літератури рідного краю. Планування роботи вчителя української літератури: календарно-тематичний та поурочний плани.
- 2. Вивчення біографії письменника.** Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Особливості вивчення біографічних відомостей в основній школі. Форми і методи вивчення біографії письменника в старшій школі.

Семінарський модуль:

- 1. Сучасний урок літератури.** Специфіка та ефективність уроку літератури. Проблема типології уроків літератури. Структура уроку літератури. «Нестандартні» уроки літератури. Особливості уроків позакласного читання та літератури рідного краю. Планування роботи вчителя української літератури: календарно-тематичний та поурочний плани.

2. Вивчення біографії письменника. Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Особливості вивчення біографічних відомостей в основній школі. Форми і методи вивчення біографії письменника в старшій школі.

Модуль самостійної роботи:

1. Особливості сприймання художньої літератури. Основні етапи літературного розвитку школярів. Сприймання художньої літератури учнями молодшого і старшого шкільного віку. Характер сприймання мистецтва в роки ранньої юності.

Підсумкова тека

Письмовий метод контролю тестових завдань

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Лекційний модуль:

1. Методика вивчення художнього твору. Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору і його види. Принципи та шляхи аналізу художнього твору. Особливості вивчення творів різних родів та жанрів. Аналіз образу-персонажа. Специфіка вивчення фольклору.

Семінарський модуль:

1. Методика вивчення художнього твору. Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору і його види. Принципи та шляхи аналізу художнього твору. Особливості вивчення творів різних родів та жанрів. Аналіз образу-персонажа. Специфіка вивчення фольклору.

Підсумкова тека

Письмовий метод контролю тестових завдань

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ТА ЗАСВОЄННЯ ТЕОРЕТИКО-ЛІТЕРАТУРНИХ ПОНЯТЬ

Лекційний модуль:

1. Шкільне літературознавство. Опрацювання літературної критики. Засвоєння теоретико-літературних відомостей. Вивчення мови художнього твору та індивідуального стилю письменника.

2. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури. Усне і писемне мовлення читачів-учнів. Зміст і форми розвитку мовлення школярів. Учнівські письмові роботи.

Семінарський модуль:

1. Шкільне літературознавство. Опрацювання літературної критики. Засвоєння теоретико-літературних відомостей. Вивчення мови художнього твору та індивідуального стилю письменника.

2. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури. Усне і писемне мовлення читачів-учнів. Зміст і форми розвитку мовлення школярів. Учнівські письмові роботи.

Модуль самостійної роботи:

1. Наочність на уроках літератури. Види наочності, методика її використання на уроках літератури.

2. Позакласна робота з літератури. Форми позакласної роботи з літератури. Гурткова робота. Масові заходи.

Підсумкова тека

Письмовий метод контролю тестових завдань

**Підсумкова тека
Методи навчання**

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й спілкування (словесних, наочних, практичних).

З метою формування професійної компетентності широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу (упровадження комп'ютерної підтримки – схеми, презентації до лекцій, таблиці, зразки аналізу, ситуативне моделювання, проектування, опрацювання дискусійних питань).

Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, представлення результатів виконаних завдань, тестового контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ. З дисципліни «Методика викладання української літератури» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, що проводиться у кінці п'ятого семестру. У кінці шостого семестру проводиться екзамен.

Екзамен проводиться в усній формі. Екзамен в усній формі проводиться за білетами, кожен з яких складається з трьох запитань. Перше запитання – теоретичного характеру, друге – теоретико-практичного, третє – практичного характеру.

Приклад екзаменаційного білета з дисципліни:

1. *Принципи аналізу художнього твору.*
2. *Форми вивчення біографії письменника у 5-8 класах.*
3. *Тематика письмових творів різних типів до монографічної теми у 9-11 класах.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання екзаменів

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Критерії успішності
Високий, А (відмінно) 100 балів	Здобувач вищої освіти повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури. Крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявив активність у науково-дослідній роботі за тематикою курсу, став призером студентських олімпіад, виступив

	на конференціях тощо.
Високий, А (відмінно) 90 балів	Здобувач вищої освіти повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Вище середнього, В (дуже добре) 89 балів	Здобувач вищої освіти повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, проте допускає окремі неточності, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Вище середнього, В (дуже добре) 82 бали	Здобувач вищої освіти оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, може дати повні відповіді на теоретичні питання курсу, проте допускає неточності, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Середній, С (добре) 81 балів	Здобувач вищої освіти оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, може дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте у відповідях допускає несуттєві помилки, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Середній, С (добре) 74 бали	Здобувач вищої освіти в основному оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, може дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте у відповідях допускає помилки, опанував рекомендовану літературу та виявив добрі знання додаткової літератури.
Достатній, Д (задовільно) 73 бали	Здобувач вищої освіти показав задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, дає неточні відповіді на теоретичні запитання й допускає помилки, виявляє неповні знання додаткової літератури.
Достатній, Д (задовільно) 64 бали	Здобувач вищої освіти показав задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, дає неточні та неповні відповіді на теоретичні запитання й допускає помилки, виявляє поодинокі знання додаткової літератури.
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Здобувач вищої освіти виявив мінімально достатній рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дає неточні та/або часткові відповіді на теоретичні запитання, вивчив основні терміни курсу та орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань додаткової літератури.
Достатній, Е (задовільно) 60 балів	Здобувач вищої освіти виявив мінімальний рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дає неточні та/або часткові відповіді на теоретичні запитання, вивчив основні терміни та орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань додаткової літератури
Початковий, FХ (незадовільно) 59 балів	Здобувач вищої освіти дає неправильні відповіді на теоретичні запитання, відповідає на окремі питання, володіє окремими термінами та частково орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.
Початковий, FХ (незадовільно) о)	Здобувач вищої освіти не дає відповідей на теоретичні запитання, відповідає тільки частково на окремі питання, володіє деякими термінами та частково орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.

35 балів	
Початковий F (незадовільно) 34-1 бал	Здобувач вищої освіти не дає відповідей на теоретичні запитання, не відповідає на окремі питання, не володіє термінами та не орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.

Критерії оцінювання заліків

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Критерії успішності
Високий, A (відмінно) 100 балів	Здобувач вищої освіти на творчому рівні виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури. Крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявив активність у науково-дослідній роботі за тематикою курсу, став призером студентських олімпіад, виступив на конференціях тощо.
Високий, A (відмінно) 90 балів	Здобувач вищої освіти на творчому рівні виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Вище середнього, B (дуже добре) 89 балів	Здобувач вищої освіти на творчому рівні виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, проте допустив окремі неточності, може дати ґрунтовні відповіді на всі питання курсу, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Вище середнього, B (дуже добре) 82 бали	Здобувач вищої освіти на творчому рівні виконав завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, може дати повні відповіді на теоретичні питання курсу, проте допускає неточності, орієнтується у проблемних питаннях дисципліни, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Середній, C (добре) 81 балів	Здобувач вищої освіти на продуктивному рівні виконав завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, може дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте у відповідях допускає несуттєві помилки, опанував рекомендовану літературу та виявив ґрунтовні знання додаткової літератури.
Середній, C (добре) 74 бали	Здобувач вищої освіти переважно на продуктивному рівні виконав завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, може дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте у відповідях допускає помилки, опанував рекомендовану літературу та виявив добрі знання додаткової літератури.
Достатній, D (задовільно) 73 бали	Здобувач вищої освіти показав задовільні результати виконання завдань навчальної дисципліни на репродуктивному рівні, дає неточні відповіді на теоретичні запитання й допускає помилки, виявляє неповні знання додаткової літератури.
Достатній, D	Здобувач вищої освіти показав задовільні результати виконання завдань навчальної дисципліни на репродуктивному рівні, дає неточні та неповні

(задовільно) 64 бали	відповіді на теоретичні запитання й допускає помилки, виявляє поодинокі знання додаткової літератури.
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Здобувач вищої освіти виконав мінімально достатній рівень завдань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дає неточні та/або часткові відповіді на теоретичні запитання, вивчив основні терміни курсу та орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань додаткової літератури.
Достатній, Е (задовільно) 60 балів	Здобувач вищої освіти виконав мінімальний рівень завдань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дає неточні та/або часткові відповіді на теоретичні запитання, переважно володіє основними термінами та орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань додаткової літератури
Початковий, FX (незадовільно) 59 балів	Здобувач вищої освіти не виконав мінімальний рівень завдань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дає неправильні відповіді на теоретичні запитання, відповідає на окремі питання, володіє окремими термінами та частково орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.
Початковий, FX (незадовільно) 35 балів	Здобувач вищої освіти не виконав мінімальний рівень завдань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, не дає відповідей на теоретичні запитання, відповідає тільки частково на окремі питання, володіє деякими термінами та частково орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.
Початковий F (незадовільно) 34-1 бал	Здобувач вищої освіти не виконав мінімальний рівень завдань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, не дає відповідей на теоретичні запитання, не відповідає на окремі питання, не володіє термінами та не орієнтується в матеріалі базового підручника, не виявив знань основної та додаткової літератури з дисципліни.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка Практичні вміння й навички
Високий, A (відмінно) 100 балів	Відповідь студента логічно правильно побудована, вичерпна, що відповідає змісту питання; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. Студент опрацював рекомендовану до теми наукову літературу й питання, відведені на самостійне вивчення. Відповідь його зв'язна, послідовна й аргументована. Студент демонструє вміння підтверджувати теоретичний виклад матеріалу прикладами; вміння працювати з науковою літературою, робити правильні висновки. Самостійно виконує завдання різного рівня складності.
Високий, A (відмінно) 90 балів	Відповідь студента логічно правильно побудована, вичерпна, що відповідає змісту питання; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених, на прохання викладача. Студент опрацював рекомендовану до теми наукову літературу й питання, відведені на самостійне вивчення. Відповідь його зв'язна, послідовна й аргументована. Студент демонструє вміння підтверджувати теоретичний виклад матеріалу прикладами; вміння працювати з науковою

	літературою, робити правильні висновки. Самостійно виконує завдання різного рівня складності.
Вище середнього, В (дуже добре) 89 балів	Відповідь студента повна й аргументована, спирається на праці дослідників. Студент знає весь обсяг запропонованого в темі матеріалу, проте помиляється у неprinципових моментах у викладі теорії. Він ознайомився з основною рекомендованою літературою, опрацював питання, винесені на самостійне вивчення. Відповідь його логічна, викладена правильною літературною мовою. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Може припускатися окремих неprinципових помилок.
Вище середнього, В (дуже добре) 82 бали	Відповідь студента достатньо повна й аргументована, спирається на праці дослідників. Студент знає обсяг запропонованого в темі матеріалу, проте помиляється у неprinципових моментах у викладі теорії. Він ознайомився з основною рекомендованою літературою, опрацював питання, винесені на самостійне вивчення. Відповідь його логічна, викладена літературною мовою. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається окремих неprinципових помилок.
Середній, С (добре) 81 балів	Студент висвітлює різні точки зору на обговорювану тему. Демонструючи знання повного обсягу матеріалу, студент може помилятися в окремих питаннях. Опрацювавши рекомендовану літературу, може допускати помилки у значимості того чи іншого джерела. Додаткові питання допомагають йому висловити думку. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч і вільно орієнтується у матеріалі, але інколи припускається одиничних помилок. Студент володіє усним і письмовим мовленням. Під час відповіді студент переважно аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається окремих помилок.
Середній, С (добре) 74 бали	Студент висвітлює різні точки зору на обговорювану тему. Демонструючи знання обсягу матеріалу, студент може помилятися в окремих питаннях. Опрацювавши рекомендовану літературу, може допускати помилки у значимості того чи іншого джерела. Додаткові питання допомагають йому висловити думку. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч і достатньо орієнтується у матеріалі, але припускається помилок. Студент володіє усним і письмовим мовленням. Під час відповіді студент переважно аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами та переважно демонструє вміння працювати з науковою літературою. Самостійно виконує завдання різного рівня складності. Припускається помилок.
Достатній, Д (задовільно) 73 бали	Відповідь студента неповна і недостатньо аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні переказування, вивчене відтворює не завжди логічно і послідовно, але не губиться при необхідності навести приклад. Знає стандартні дефініції. У мові викладу трапляються окремі граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент мало аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами. Під час

	виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з помилками; робить висновки.
Достатній, Д (задовільно) 64 бали	Відповідь студента неповна і недостатньо аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні переказування, вивчене відтворює не завжди логічно і послідовно, губиться при необхідності навести приклад. Переважно знає стандартні дефініції. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент недостатньо аргументує теоретичний виклад матеріалу конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з помилками; робить висновки за допомогою викладача.
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Відповідь студента неповна і мало аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не послідовно. Знає стандартні дефініції Він засвоїв частину матеріалу теми, але ці знання мають несистемний характер. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу поодинокими конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з багатьма помилками; робить висновки, але не розуміє уповні мету роботи.
Достатній, Е (задовільно) 60 балів	Відповідь студента неповна і майже не аргументована. Студент опрацював питання, що пропонуються на самостійне опрацювання, лише частково. Матеріал студентом засвоєно на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не послідовно. Знає стандартні дефініції Він засвоїв частину матеріалу теми, але ці знання мають несистемний характер. У мові викладу є граматичні і стилістичні помилки. Під час відповіді студент аргументує теоретичний виклад матеріалу поодинокими конкретними прикладами. Під час виконання різної складності завдань, студент користується зразком (інструкцією). Виконує завдання з багатьма помилками; робить висновки за допомогою викладача , але не розуміє мету роботи.
Початковий, FX (незадовільно) 59 балів	У студента відсутні знання матеріалу з теми. Він частково відповідає на поставлені запитання, але сам не спроможний викласти теоретичний матеріал. Студент не опрацював матеріал, що пропонується на самостійне вивчення; необізнаний з рекомендованою літературою. У його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається брак достатнього словникового запасу. Студент не демонструє вміння наводити конкретні приклади. Не може самостійно виконати завдання та зробити висновки, не розуміє мету роботи.
Початковий, FX (незадовільно) 35 балів	У студента відсутні знання матеріалу з теми. Він робить спроби відповісти на поставлені запитання, але сам не спроможний викласти теоретичний матеріал. Студент не опрацював матеріал, що пропонується на самостійне вивчення; необізнаний з рекомендованою літературою. У його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається суттєвий брак достатнього словникового запасу. Студент не демонструє будь-які вміння наводити конкретні приклади. Не може самостійно виконати завдання та зробити висновки, не розуміє мету роботи.
Початковий	Студент повністю не знає матеріал теми.

F (незадовільно) 34-1 бал	Студент не демонструє вміння та навички
--	---

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка
	Практичні вміння й навички
Високий, A (відмінно) 100 балів	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином
Високий, A (відмінно) 90 балів	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані і належним чином. Допущено окремі помилки в оформленні.
Вище середнього, B (дуже добре) 89 балів	Загалом студент повно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє належні знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак недостатньо аргументовано її доводить. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені, проте трапляються поодинокі помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Вище середнього, B (дуже добре) 82 бали	Загалом студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє належні знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак недостатньо аргументовано її доводить. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені, проте трапляються помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Середній, C (добре) 81 бал	Студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може аргументовано її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Середній, C (добре) 74 бали	Студент переважно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Практичні завдання переважно виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань та їх оформленні
Достатній, D (задовільно) 73 бали	Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел. Студент припускається помилок при виконанні практичних завдань, завдання не оформлені належним чином, деякі завдання не виконані
Достатній, D (задовільно) 64 бали	Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання окремих джерел. Студент припускається багатьох помилок при виконанні практичних завдань, завдання не оформлені належним чином, частина завдань не

	виконані
Достатній, Е (задовільно) 63 бали	Студент розкриває окремі питання, винесені для самостійного опрацювання, недостатньо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання, допустив помилки при їх оформленні
Достатній, Е (задовільно) 60 бали	Студент розкриває окремі питання, винесені для самостійного опрацювання, недостатньо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент з виконав лише 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання, допустив численні помилки при їх оформленні
Початковий, FX (незадовільно) 59 балів	Студент у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримався вимог при їх оформленні
Початковий, FX (незадовільно) 35 балів	Студент у загальних рисах розкриває поодинокі питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається численних помилок, матеріал викладає нелогічно. Студент виконав лише поодинокі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримався вимог при їх оформленні
Початковий F (незадовільно) 34-1 бал	Студент повністю не знає матеріал, винесений на самостійне опрацювання Студент не виконав завдання, винесені на самостійне опрацювання

**Таблиця переведення оцінок з семибальної шкали
в 100-бальну у «Відомостях обліку успішності»**

Семибальна система	Середній бал	100-бальна система	Залік	Семибальна система	Середній бал	100-бальна на система	Залік
Відмінно А (5)	5	- 100 б.	Зараховано	Незадовільн о FX (2)	2,9	- 59 б.	Не зарахован о
	4,9	- 97 б.			2,8	- 56 б.	
	4,8	- 93 б.			2,7	- 53 б.	
	4,7	- 90 б.			2,6	- 50 б.	
Добре В (4)	4,6	- 89 б.			2,5	- 47 б.	
	4,5	- 85 б.			2,4	- 44 б.	
	4,4	- 82 б.			2,3	- 41 б.	
Добре С (4)	4,3	- 81 б.			2,2	- 38 б.	
	4,2	- 78 б.		2,1	- 36 б.		
	4,1	- 76 б.		2,0	- 35 б.		
	4,0	- 74 б.		Незадовільн	1,9 - 34 б.		
Задовільно D (3)	3,9	- 73 б.		Незадовільн о FX (2)	1,8	- 29 б.	
	3,8	- 70 б.			1,7	- 23 б.	
	3,7	- 68 б.			1,6	- 18 б.	
	3,6	- 66 б.			1,5	- 13 б.	
	3,5	- 64 б.			1,4	- 8 б.	
Задовільно Е	3,4	- 63 б.	1,3		- 4 б.		
	3,3	- 62 б.	1,2		- 3 б.		

(3)	3,2	- 61 б.			1,1	- 2 б.	
	3,1	- 60 б.			1	- 1 б.	
	3,0	- 60 б.					

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : навч. посіб. / О. М. Куцевол. – К. : Освіта України, 2009. – 464 с.
2. Наукові основи методики літератури: Навч.-метод. посібник / За ред. проф. Н. Й. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.
3. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – К.: Ленвіт, 2000. – 384 с.
4. Пультер С. О., Лісовський А. М. Методика викладання української літератури в середній школі. – Житомир: Полісся, 2000. – 163 с.
5. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: Навч. посіб. для студентів-філологів. – К.: Ленвіт, 2011.
6. Степанишин Б. І. Викладання української літератури в школі. – К.: Проза, 1995. – 254 с.
7. Токмань Г. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – 318 с.
8. Токмань Г. Методика викладання української літератури в основній школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2012. – 312 с.
9. Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в школі : монографія / В. В. Уліщенко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 398 с.
10. Шуляр В.І. Сучасний урок української літератури: монографія / В.І.Шуляр. – Миколаїв: Іліон, 2014. – 553с.

Допоміжна

1. Богдан Л. Застосування мультимедійних технологій / Л. Богдан // Інноваційні технології та сучасний урок літератури. – К. : Вид. дім «Шкіл. світ»; Вид. Л. Галіцина, 2006. –128 с.
2. Васьков Ю. В. Наукові основи сучасного аналізу уроку : теорія, технологія, досвід / Ю. В. Васьков. – Х. : Ранок, 2008. – 192 с.
3. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури : методологія та методика / А. В. Градовський. – Черкаси : Брама, вид. О. Ю. Вовчок, 2003. – 292 с.
4. Демчук О. Життєпис письменника : Конспекти нестандартних уроків / О. Демчук. – К. : Педагогічна преса, 2002. – 192 с.
5. Демчук О. Нестандартні уроки з української літератури в 9–11 класах / О. Демчук. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2000. – 144 с.
6. Коваль Г. П. Виразне читання в структурі уроку : навч. посібн. / Г. П. Коваль, З. О. Захарчук. – Тернопіль : Астон, 2013. – 174 с.
7. Ковальчук В. Ефективний урок : технології, структура, аналіз / Василь Ковальчук. – К. : Шк. світ, 2011. – 120 с.

8. Ми є. Були. І будемо ми! Виховання національної самосвідомості учнів засобами художньої літератури: Навч.-метод. Посібник / За ред. Н.Й. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2003.
9. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручн. для студентів-філологів. – К.: Ленвіт, 2000. – 240 с.
10. Назаренко Л. Уроки літератури з використанням інформаційних технологій : посіб. / Л. Назаренко. – Миколаїв : ОШПО, 2011. – 136 с.
11. Нестандартні уроки в школі та їх аналіз : наук.-метод. посіб. / [за ред. Н. Островецької]. – К. : Вид-во Харитоненка, 2003. – 152 с.
12. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5–11 класи / [уклад. С. С. Скляр, Л. І. Нечволод]. – Х. : Торсінг, 2004. – 224 с.
13. Нечволод Л. Нетрадиційні уроки з української літератури (9–11 класи) : навч. посіб. / Л. Нечволод. – Х. : Скорпіон, 2001. – 112 с.
14. Оліфіренко В. Інтернет на уроках української літератури : посіб.-довідник / В. Оліфіренко, С. Оліфіренко. – К. : Грамота, 2007. – 208 с.
15. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури : термінологічний словник / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр, В. В. Гладишев. – К. : ВД «Ін-Юре», 2008. – 132 с.
16. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: монографія / А. Л. Ситченко. – К. : Ленвіт, 2004. – 304 с.
17. Яценко Т.О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина ХХ– початок ХХІ століття). – К.: Педагогічна думка, 2016. – 360 с.

Інтернет-ресурси

1. Шкільне життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/>
2. Дивослово [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dyvoslovo.com.ua/>
3. Вивчаємо українську мову та літературу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journal.osnova.com.ua/journal/4-Вивчаємо_українську_мову_та_літературу
4. Офіційний сайт Міністерства науки і освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
5. Українська мова і література в школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Umls

Зміни та доповнення
на 20__ / 20__

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

**Зміни та доповнення
на 20__ / 20__**

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

**Зміни та доповнення
на 20__ / 20__**

Затверджено

протокол від «__» _____ 20__ засідання кафедри _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

